

การมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัย ของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูง คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

The Participation of Staff in Risk Safety Prevention in the Clinical Laboratory of the Faculty of Medicine, Khon Kaen University, Khon Kaen, Thailand

พงษ์พัฒน์ พร้อมพรหม (Pongpat Promtprom)^{1*} ดร.ประจักษ์ บัวผัน (Dr.Prachak Bouphan)**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Descriptive Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจและปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูง คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 85 คน ใช้วิธีการคำนวณขนาดตัวอย่างโดยมีขั้นตอนการคำนวณขนาดตัวอย่าง เพื่อประมาณค่าเฉลี่ยในกรณีที่ทราบขนาดประชากรและใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 75 คน และวิเคราะห์ด้วยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมานหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน จากการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูง คณะแพทยศาสตร์ ภาควิชาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.17 (S.D. = 0.74) ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูง คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ด้านการควบคุมดูแล ปัจจัยด้านความตั้งใจในการได้รับความยอมรับนับถือ ปัจจัยทางการบริหารด้านวัสดุอุปกรณ์ และปัจจัยด้านความสำเร็จในการทำงาน ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ตัวนี้สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูง คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ร้อยละ 59.4

ABSTRACT

This study was based on cross-sectional descriptive research. The objectives were to study participation and identify motivation and factors of management affecting the participation in Risk Safety Prevention in Clinical Laboratory of Staffs at Faculty of Medi-

¹ Corresponding author: auddra99@hotmail.com

* นักศึกษา หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

cine Khon Kaen University, Thailand. The population of this study was staffs working for Clinical Laboratory of Staffs at Faculty of Medicine Khon Kaen University, Thailand. The total numbers of volunteers in this study were 85. 75 subjects were drawn by Simple random sampling. Quantitative data were analyzed using descriptive statistics. Pearson product moment correlation was used to analyze the relationship between motivation and factors of management affecting the participation in Risk Safety Prevention in Clinical Laboratory of Staffs at Faculty of Medicine Khon Kaen University, Thailand. Then, the predict model was shaped using stepwise multiple linear regression analysis. Content analysis was used to analyze the data from the focus group. The interpretation of correlation coefficient (r) was shown as follow. The results showed that the level of participation in Risk Safety Prevention was moderate level (3.17 ± 0.74). The factor influenced the staff participation in Risk Safety Prevention in Clinical Laboratory of Staffs at Faculty of Medicine Khon Kaen University, Thailand were Supervision Technical, Recognitions, Material and Achievement.. These four factors could together predict the participation in Risk Safety Prevention in Clinical Laboratory of Staffs at Faculty of Medicine Khon Kaen University at 59.4 percent.

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัย บุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์
ชั้นสูติฯ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Keywords: The participation in Risk Safety Prevention, Clinical Laboratory, Staffs,
Faculty of Medicine Khon Kaen University

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในการสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยนั้นจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมในการรับมือกับการแข่งขันเพื่อที่จะพัฒนาประเทศนั้นจัดเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศซึ่งงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญอีกทั้งด้านในการพัฒนาบุคคล แผ่นแม่บทความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานแห่งชาติได้กระตุ้นและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนให้มีการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีจุดหมาย คือ แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี และยังเป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ เพื่อสร้างจิตสำนึก และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำงานให้มีความปลอดภัย

[1] กระบวนการทำงานภายในห้องปฏิบัติการของโรงพยาบาลเป็นกระบวนการทำงานที่มีความเสี่ยงสูงที่จะอันตรายจากการทำงาน ซึ่งการดำเนินงานอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการจะทำให้บุคลากรทุกคนทุกลักษณะงานมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตใจสมบูรณ์ [2]

แนวทางการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงานจะเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานได้นั้นต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมจากบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติการนั้นมียุทธศาสตร์ประกอบทั้งหมด 6 ด้าน ซึ่งเป็นการรวบรวมแนวคิดของ โกวิท [3] โคเฮนและอัฟฮอฟ [4] เดวิด และ นิวสตรอม [5] โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา 2. การมีส่วนร่วมใน

การวางแผนและตัดสินใจ 3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งเป็นแนวคิดของ และ 6. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ กระบวนการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรห้องปฏิบัติการนั้นจะมีการดำเนินงานการป้องกันความเสี่ยงจากสิ่งคุกคามหรือภัยสุขภาพในการทำงานเพื่อไม่ให้เกิดอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้นต้องอาศัยการประยุกต์ให้เข้ากับแนวทางการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งเป็นหลักแนวทางปฏิบัติในการป้องกันความเสี่ยงของ สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข [6] ดังนั้น กระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่บุคลากรรู้จักตระหนักถึงการป้องกันภัยสุขภาพต่างๆที่จะเกิดขึ้นจากการทำงาน และเป็นส่วนหนึ่งของระบบการบริหารจัดการตามมาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ มีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากรในห้องปฏิบัติการนั้นต้องอาศัยการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากความพอใจในงานที่ทำ หรือความไม่พอใจในงานที่ทำ จะส่งผลต่อการดำเนินงานของบุคคลได้ ซึ่งเป็นทฤษฎีของ เฮิร์ชเบิร์ก [7] นอกเหนือจากแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแล้วยังมีอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้การมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติสำเร็จนั้นคือปัจจัยทางการบริหารซึ่งจะเป็นแนวคิดของ ทอห์ล่อ [8] และประจักษ์ [9]

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นองค์กรของรัฐซึ่งเป็นทั้งสถานศึกษา และสถานพยาบาล งานห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูงของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดเป็นงานที่มีความสำคัญในการทำให้องค์การประสบความสำเร็จตามที่ตั้งไว้ เนื่องจากเป็นสถานที่ให้บริการตรวจและ

วิเคราะห์ผลทางห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ และเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการทำการศึกษาวิจัยหรือใช้ในการเรียนการสอน ดังนั้น กระบวนการปฏิบัติงานของบุคลากรห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูงควรจัดเป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่ซับซ้อนต้องอาศัยความรู้และความชำนาญในการปฏิบัติ นอกจากความซับซ้อนของขั้นตอนการปฏิบัติงาน บุคลากรยังจะต้องสัมผัสกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงอยู่หลายด้าน เช่น ด้านสารเคมีอันตราย ด้านสารชีวภาพอันตราย และลักษณะทางกายภาพทั่วไปของพื้นที่ในการปฏิบัติงาน ซึ่งปัญหาทางสุขภาพของบุคลากรห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูงส่วนใหญ่จะมีสาเหตุมาจากลักษณะท่าทางในการปฏิบัติงานเนื่องจากบุคลากรผู้ปฏิบัติงานมีปัญหาสุขภาพทางด้านระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ และความเสี่ยงในการสัมผัสกับสิ่งส่งตรวจและสารเคมีโดยตรง [10] การศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูง คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงเป็นอีกหนึ่งกระบวนการสำคัญในการพัฒนาองค์กรให้ก้าวไปสู่แผนยุทธศาสตร์การบริหารตามที่ได้ตั้งไว้ และผู้ปฏิบัติเกิดความปลอดภัยในการทำงานนำไปสู่วัฒนธรรมความปลอดภัยให้เกิดขึ้นในองค์กร จากสภาพของปัญหา และความสำคัญดังกล่าว ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูง คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมถึงปัญหาและอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นจึงเป็นประเด็นสำคัญในการศึกษาวัตถุประสงค์ทั่วไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ระดับการมีส่วนร่วม ระดับแรงจูงใจ และระดับปัจจัยทางการบริหารในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูง คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และแรงจูงใจ และปัจจัยทางการบริหาร

ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในหึ่งปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สมมติฐานของการวิจัย

แรงจูงใจ และปัจจัยทางการบริหารมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในหึ่งปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

ประชากรศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในงานหึ่งปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 85 คน [11]

การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในงานหึ่งปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยมีขั้นตอนการคำนวณขนาดตัวอย่าง เพื่อประมาณค่าเฉลี่ย ในกรณีที่เราทราบขนาดประชากร [12] ซึ่งคำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$n = \frac{NZ^2_{\alpha/2}\sigma^2}{e^2(N-1) + Z^2_{\alpha/2}\sigma^2}$$

เมื่อกำหนดให้

n คือ จำนวนขนาดตัวอย่าง

N คือ จำนวนประชากรที่ศึกษา คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในงานหึ่งปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมทั้งหมดจำนวน 85 คน

$Z^2_{\alpha/2}$ คือ ค่ามาตรฐานใต้โค้งปกติที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ($Z_{\alpha/2}$ หรือ $Z_{0.025} = 1.96$)

e คือ ค่าความคาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ยอมให้เกิดขึ้นซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้ความคลาดเคลื่อนของค่าเฉลี่ยที่ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างแตกต่างจากค่าเฉลี่ยของประชากร เท่ากับ 0.05

σ คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากการศึกษา การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่งานหึ่งปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร โรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 [13]

คำนวณกลุ่มตัวอย่าง เมื่อแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$n = \frac{(85)(1.96)^2(0.62)^2}{(0.05)^2(85-1) + (1.96)^2(0.62)^2} = 74.4172742$$

ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จะใช้ขนาดตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 75 ตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากแบบไม่ใส่คืนจนได้จำนวนตัวอย่างครบ 75 ตัวอย่าง และผู้วิจัยนั้นจะใช้เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก (Diagnostic criteria) พร้อมทั้งมีเหตุผลประกอบชัดเจน ในหลักเกณฑ์แต่ละข้อซึ่งรวมทั้ง เกณฑ์ในการคัดเลือกเข้ามาศึกษา (Inclusion criteria) และเกณฑ์ในการคัดออกจากการศึกษา (Exclusion criteria) โดยเกณฑ์เหล่านี้จะมีผลต่อการขยายผลและจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีรายละเอียดของเกณฑ์ในการคัดเลือกเข้ามาศึกษา (Inclusion criteria) และเกณฑ์ในการคัดออกจากการศึกษา (Exclusion criteria) ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างต้องปฏิบัติงานในหึ่งปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ไม่น้อยกว่า 1 ปี และกลุ่มตัวอย่างต้องไม่อยู่ระหว่างลาศึกษาต่อ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม โดยแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.98 และการสนทนากลุ่มนั้นจะนำประเด็นที่เป็นปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งจะนำข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์และความน่าเชื่อถือของข้อมูล แล้วนำข้อมูลนั้นมาสรุปประเด็นโดยมีการนำเสนอเชิงพรรณนาและวิธีวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผู้วิจัยจะพิทักษ์สิทธิของอาสาสมัครที่เข้าร่วมโครงการ โดยยึดหลัก 3 ประการ คือ หลักความเคารพในบุคคล (Respect For Person) หลักคุณประโยชน์และไม่ก่ออันตราย (Beneficence) หลักยุติธรรม (Justice) ผู้วิจัยขอรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นและผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นในวันที่ 6 มกราคม 2558 เลขที่ HE 571435

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการจัดสนทนากลุ่ม ระหว่างวันที่ 20 มกราคม ถึงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2558

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมานหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ซึ่งก่อนการวิเคราะห์ด้วยสถิติ

อนุมานผู้วิจัยจะมีการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้ 1) มีผลการทดสอบการแจกแจงที่ปกติ โดยใช้วิธี Kolmogorov – smirnov จากการทดสอบพบว่า ค่า (p-value) = 0.200 ซึ่งมากกว่า 0.05 ตามที่กำหนดไว้ จึงมีการแจกแจงปกติ และ Histogram ทดสอบค่าความคลาเคลื่อน มีการแจกแจงปกติ ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น 2) ค่าเฉลี่ยของค่าความคลาเคลื่อน (e) = 0 3) ทดสอบโดยดูที่ Scatter Plot กราฟของ Y กับ e แสดงว่าค่าความแปรปรวนของค่าคลาเคลื่อน (e) มีค่าคงที่ ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น 4) ทดสอบโดยใช้ค่า Durbin – Watson พบว่า ค่า Durbin – Watson = 1.824 มีค่าอยู่ระหว่าง 1.5 – 2.5 (ค่า Durbin – Watson เข้าใกล้ 2 ค่าคลาเคลื่อน (e) มีอิสระต่อกันมาก) 5) ทดสอบโดยใช้ค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว พบว่า ค่า Tolerance ของตัวแปรทุกตัวมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าตัวแปรอิสระทุกตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

การแปลผล

1. ระดับแรงจูงใจ ระดับปัจจัยทางการบริหาร และระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูง คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น การแปลผลโดยการนำมาจัดระดับ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย [14] โดยใช้ค่าเฉลี่ยคะแนนมาเป็นตัวกำหนด ดังนี้

ความหมาย	ช่วงคะแนนเฉลี่ย
ระดับมากที่สุด	4.50–5.00
ระดับมาก	3.50–4.49
ระดับปานกลาง	2.50–3.49
ระดับน้อย	1.50–2.49
ระดับน้อยที่สุด	1.00–1.49

2. ระดับความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นเกณฑ์การแบ่งระดับคะแนนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แบ่งโดยใช้เกณฑ์ของ [15]

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

จากการศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคลของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.0 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 37.3 อายุเฉลี่ย 38.84 ปี (S.D. = 9.84 ปี) อายุต่ำสุด 23 ปี อายุสูงสุด 57 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 70.2 รายได้ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 22.7 รายได้เฉลี่ย 25,455.47 บาท/เดือน (S.D. = 11,004.87 บาท/เดือน) สถานภาพสมรส ร้อยละ 48.0 ตำแหน่งนักเทคนิคการแพทย์ ร้อยละ 33.3 ระยะเวลาในการเป็นบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่าง 1 – 10 ปี ร้อยละ 52.0 เฉลี่ย 14.20 ปี (S.D. = 11.22 ปี) ค่ามัธยฐาน 10 ปี ได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 87.2 และจำนวนครั้งการได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ 1-5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 89.3 การได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการมีค่ามัธยฐาน 2 ครั้ง จำนวนครั้งการได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ ต่ำที่สุดคือ 1 ครั้ง และจำนวนครั้งการได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ สูงที่สุดคือ 9 ครั้ง

2. ระดับแรงจูงใจของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผลการศึกษาระดับแรงจูงใจของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.52 (S.D. = 0.47) แรงจูงใจด้านปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.59 (S.D. = 0.47) และแรงจูงใจด้านปัจจัยค้ำจุน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.44 (S.D. = 0.52) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแรงจูงใจรายด้าน พบว่า ด้านความรับผิดชอบหน้าที่การทำงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94 (S.D. = 0.62) รองลงมาคือ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.75 (S.D. = 0.64) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านรายได้ค่าตอบแทน โดยมีแรงจูงใจในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.81 (S.D. = 0.76) รองลงมาคือ ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน โดยมีแรงจูงใจในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.22 (S.D. = 0.70) จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ปัจจัยจูงใจด้านความก้าวหน้าในการทำงานยังไม่ได้อยู่ในระดับมาก เนื่องจากการป้องกันความเสี่ยงนั้นไม่ได้ช่วยสนับสนุนในการเพิ่มโอกาสความก้าวหน้าในการทำงาน เพราะการป้องกันความเสี่ยงนั้นเป็นเรื่องที่ใหม่ยังไม่ถูกบรรจุลงในการะงานอย่างชัดเจน หรือยังเป็นกิจกรรมที่แยกออกจากงานประจำ ปัจจัยค้ำจุนในด้านรายได้ค่าตอบแทน พบว่า รายด้านค่าตอบแทนในส่วนของการปฏิบัติงานค่อยข้างเพียงพอ แต่ในส่วนของการดำเนินงานในการป้องกันความเสี่ยงในห้องปฏิบัติการนั้นยังมีไม่เพียงพอส่วนใหญ่จะตอบแทนเป็นของรางวัลในการเข้าร่วมกิจกรรมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ

3. ระดับปัจจัยทางการบริหารของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผลการศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีระดับปัจจัยทางการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.20 (S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.37 (S.D. = 0.71) รองลงมา คือด้านบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.28 (S.D. = 0.72) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.97 (S.D. = 0.85) รองลงมา คือ ด้านเทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.05 (S.D. = 0.83) จากการสนทนากลุ่ม พบว่า การที่จะดำเนินการป้องกันความเสี่ยง ด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการให้เกิด ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล องค์กรควรมีการ กำหนดขอบเขตการปฏิบัติงานที่ชัดเจน สอดคล้อง กับมาตรฐานที่กำหนดไว้ และมีการจัดสรรงบประมาณ ที่ชัดเจนเพื่อที่จะดำเนินงานด้านนี้ นอกจากนี้ ความมีการบรรจงบงานป้องกันความเสี่ยงให้มีการปฏิบัติ ควบคู่กับงานประจำ

4. ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกัน ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้อง ปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการ ป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากร ในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.17 (S.D. = 0.74) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ ปานกลาง คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ย 3.34 (S.D. = 0.78) รองลงมา คือ ด้าน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.27 (S.D. = 0.71) ด้านที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดซึ่งการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ย 2.94

(S.D. = 0.89) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมใน การวางแผนและตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ค่า เฉลี่ย 3.04 (S.D. = 0.90) จากการสนทนากลุ่ม พบว่า ในการดำเนินงานการมีส่วนร่วมในการป้องกัน ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการ ยังขาดในส่วนของการประเมินการปฏิบัติงานที่ยัง ขาดความชัดเจน บุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่ทราบเกณฑ์ การประเมินผล ซึ่งควรมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน นำไปสู่การออกระเบียบปฏิบัติในการมีส่วนร่วม ในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของ บุคลากรในห้องปฏิบัติการ และกำหนดระยะเวลาใน การปฏิบัติงานให้สำเร็จโดยสอดคล้องกับนโยบาย และระเบียบปฏิบัติที่หน่วยงานตั้งไว้ และในการ วางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาที่ควรจะมีการรวบรวมข้อมูล ปัญหาด้านความเสี่ยงต่างๆ ในห้องปฏิบัติการจัด ลำดับความสำคัญร่วมกันโดยมีการจัดประชุมเพื่อหา ข้อสรุปและแนวทางแก้ไขปัญหาหรือแนวทางป้องกัน ความเสี่ยงร่วมกัน

5. แรงจูงใจ และปัจจัยทางการบริหาร ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยง ด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติการ เวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกัน ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้อง ปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีทั้งหมด 4 ปัจจัย คือ ได้แก่ ปัจจัยค่าจูงด้านการควบคุมดูแล ($p\text{-value} = 0.002$) ปัจจัยจูงใจด้านการได้รับความยอมรับนับถือ ($p\text{-value} < 0.001$) ปัจจัยทางการบริหารด้านวัสดุ อุปกรณ์ ($p\text{-value} = 0.007$) และปัจจัยจูงใจด้าน ความสำเร็จในการทำงาน ($p\text{-value} = 0.014$) ได้ สมการในการพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการป้องกัน ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้อง ปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$Y = 0.474 + (0.381) (\text{ปัจจัยค่าจุนด้าน การควบคุมดูแล}) + (0.520) (\text{ปัจจัยจิตใจด้านการได้ รับความยอมรับนับถือ}) + (0.306) (\text{ปัจจัยทางการ บริหารด้านวัสดุอุปกรณ์}) + (-0.393) (\text{ปัจจัยจิตใจ ด้านความสำเร็จในการทำงาน})$ พบว่า ตัวแปรอิสระที่มี ผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้าน ความปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติการ เวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น และถูกเลือกเข้าสมการนั้นมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรที่ไม่ถูกเลือกเข้า สมการเป็นตัวแปรที่มีค่านัยสำคัญทางสถิติมากกว่า 0.05 โดยตัวแปรที่ถูกเลือกเข้าในสมการเรียงลำดับ ดังนี้ แรงใจ และปัจจัยทางการบริหารที่มีผล ต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความ ปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้แก่ ปัจจัยค่าจุนด้านการควบคุมดูแล ($p\text{-value} = 0.002$) ปัจจัยจิตใจด้านการได้รับความยอมรับนับถือ ($p\text{-value} < 0.001$) ปัจจัยทางการบริหารด้านวัสดุ อุปกรณ์ ($p\text{-value} = 0.007$) และปัจจัยจิตใจด้าน ความสำเร็จในการทำงาน ($p\text{-value} = 0.014$) ซึ่ง ตัวแปรทั้ง 5 ตัว สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วน ร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัย ของบุคลากรในห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ ร้อยละ 59.4 ดังตารางที่ 2

อภิปรายผล

การศึกษา การมีส่วนร่วมในการป้องกันความ เสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้องปฏิบัติการ เวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ขอนแก่น โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมี ส่วนร่วม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.17 ($S.D. = 0.74$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดซึ่งอยู่ในระดับ ปานกลาง คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ย 2.94 ($S.D. = 0.89$) รองลงมาคือ ด้านการ มีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ อยู่ในระดับ

ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.04 ($S.D. = 0.90$) กิจกรรม เกี่ยวกับการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยนี้ หากจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยหลักการ ของการมีส่วนร่วมโดยจะสอดคล้องกับแนวคิดของ วรตาวรรณ และคณะ (2555) การสร้างความปลอดภัย ในห้องปฏิบัติการจะมาจากการมีส่วนร่วมของบุคลากร ผู้ปฏิบัติงาน เนื่องมาจากภัยอันตรายในห้องปฏิบัติ การมีอยู่หลายอย่างหลายลักษณะและเกิดจากปัจจัย เสี่ยงหลายรูปแบบ เมื่อผู้เกี่ยวข้องมีการสำรวจปัญหา และประเมินความปลอดภัยร่วมกัน จะทำให้เกิด การเรียนรู้ร่วมกันซึ่งจะช่วยให้มีข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัย เสี่ยงที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และเนื่องจากการมีส่วนร่วม ในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของ บุคลากรในห้องปฏิบัติการ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นนั้นเป็นกิจกรรมที่เสริมขึ้น มาให้ปฏิบัติควบคู่กับงานประจำ แต่ด้วยงานประจำ ของบุคลากรนั้นค่อนข้างมากจึงเข้ามามีส่วนร่วม ในงานด้านนี้ยังไม่เต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่มี ผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการ ป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในโรงพยาบาล อยู่ในระดับปานกลาง [16-19] แรงใจในการ ป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรใน ห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.52 ($S.D. = 0.47$) ด้านปัจจัยจิตใจอยู่ใน ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.59 ($S.D. = 0.47$) และด้าน ปัจจัยค่าจุน อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.44 ($S.D. = 0.52$) เนื่องจากการปฏิบัติงานของบุคลากร นั้นจำเป็นต้องอาศัยแรงใจเพื่อให้บุคลากรอยาก เข้ามากมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหากมีแรงใจ ที่เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากรจะทำให้ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของสมยศ (2545) การสร้างแรงจูงใจ เป็นการกระทำเพื่อกระตุ้นให้บุคคลนั้นอยากปฏิบัติ งานอย่างเต็มใจ ดังนั้นแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้บุคลากรในห้องปฏิบัติ มีส่วนในการดำเนินงานการป้องกันความเสี่ยงในห้อง

ปฏิบัติการอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ระดับแรงจูงใจของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาลอยู่ในระดับมาก [20-23] และปัจจัยทางการบริหารในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในหึ่งปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.20 (S.D. = 0.66) เนื่องจากปัจจัยทางการบริหารในทุก ๆ ด้านยังไม่เพียงพอที่จะมาสนับสนุนในการด้านการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัย เช่น มีปริมาณงานหรือมีภาระงานประจำค่อยข้างมากทำให้มองข้างในส่วนความเสี่ยงและความปลอดภัยในการทำงาน งบประมาณสนับสนุนนั้นก็ไม่ได้ถูกจัดสรรเข้ามาโดยตรง วัสดุอุปกรณ์บางชนิดขาดและค่อยข้างเก่า ระบบบริหารด้านคุณภาพและความปลอดภัยอยู่ระหว่างดำเนินการ เวลาในการปฏิบัติงานที่ทำงานเป็นกะทำให้เป็นอีกหนึ่งความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่ได้นำมาประยุกต์ให้เข้ากับงานด้านความปลอดภัยในหึ่งปฏิบัติการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง [24-26] ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในหึ่งปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้แก่ ปัจจัยจูงใจด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จในการทำงาน ปัจจัยค่าจุนด้านการควบคุมดูแล ปัจจัยทางการบริหารด้านวัสดุอุปกรณ์ เนื่องจากปัจจัยค่าจุนด้านการควบคุมดูแลเป็นปัจจัยที่จะคอยส่งเสริมให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยเพิ่มขึ้น ปัจจัยจูงใจด้านการได้รับการยอมรับนับถือจะเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้แต่ละบุคคลนั้นนั้นมีการช่วยเหลือและยกย่องชมเชยกันเมื่อมีการดำเนินงานด้านการป้องกันความเสี่ยงในหึ่งปฏิบัติการก็อาจทำให้บุคลากรมี

ส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น ปัจจัยทางการบริหารด้านวัสดุอุปกรณ์มีความเพียงพอทันสมัย และมีความปลอดภัยในการใช้งานจะช่วยสนับสนุนการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงในหึ่งปฏิบัติมากยิ่งขึ้น และปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จในการทำงานนั้นจะมีผลในทิศทางผกผันกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในหึ่งปฏิบัติการ เนื่องจากการที่บุคลากรในตำแหน่งสูงขึ้นหรือประสบความสำเร็จมากขึ้นจะทำให้การเข้ามามีส่วนร่วมในงานการป้องกันความเสี่ยงในหึ่งปฏิบัติการลดน้อยลง ดังนั้นควรมีการกำหนดนโยบายเชิงโครงสร้างที่มีความชัดเจนเกี่ยวกับการป้องกันความเสี่ยงในหึ่งปฏิบัติ และนำนโยบายไปสื่อสารโดยผู้บริหารเพื่อให้หน่วยงานจัดทำเป็นระเบียบปฏิบัติมีการประยุกต์การป้องกันความเสี่ยงให้เข้ากับงานประจำตลอดจนจัดทำแผนในการตรวจติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการป้องกันความเสี่ยงในหึ่งปฏิบัติงานที่ชัดเจน ซึ่งการกำหนดนโยบายและการประเมิน ที่ชัดเจนจนเกิดเป็นระเบียบปฏิบัตินั้นจะเป็นการเชื่อมโยงให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างบุคลากรทุกระดับ ในองค์กรจะสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งผลของการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างนั้นจะสอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า แรงจูงใจที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล ซึ่งการบริหารความเสี่ยงในการทำงานนั้นจะเป็นส่วนหนึ่งของงานพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล เมื่อพิจารณา ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล ได้แก่ ปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบ และปัจจัยจูงใจด้านการยอมรับนับถือ [21] เช่นกันกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว พบว่า แรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาล เมื่อพิจารณา ปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาล ได้แก่ ปัจจัยจูงใจด้านความรับผิดชอบ ปัจจัยจูงใจด้านความสำเร็จในการ [27] ปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาล ได้แก่ ปัจจัยทางการบริหารด้านบุคลากร ปัจจัยทาง

การบริหารด้านวัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยทางการบริหารด้านการจัดการ ปัจจัยทางการบริหารด้านเวลา และปัจจัยทางการบริหารด้านเทคโนโลยี ทั้งหมดนี้เป็นปัจจัยที่สามารถร่วมกันพยากรณ์การปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงพยาบาล [28–30]

ข้อเสนอแนะ

1. ห้องปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูงควรพัฒนาระบบการควบคุมกำกับดูแลในการดำเนินการป้องกันความเสี่ยงในห้องปฏิบัติการโดยผู้บังคับบัญชาควรเข้าร่วมในการควบคุมกำกับดูแลบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้มีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยในห้องปฏิบัติการและผู้บังคับบัญชาควรเข้าร่วมในการวางแผนเพื่อจัดทำแนวทางในการประเมินผลดำเนินการป้องกันความเสี่ยงในห้องปฏิบัติงาน

2. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับควรเสริมสร้างให้เกิดขวัญกำลังใจในการดำเนินการป้องกันความเสี่ยงในห้องปฏิบัติการ เช่น การให้รางวัลผู้ปฏิบัติงานในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยในการทำงาน การยกย่องชมเชยของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

3. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรวางนโยบายเชิงโครงสร้างในการกำหนดลักษณะงานที่ต้องมีการป้องกันความเสี่ยงในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

1. Occupational Safety and Health Bureau. A practical guide to management standards and management of occupational health and safety in the work environment in accordance with the standards of the Occupational Safety Act and working environment in 2554 for Government under section 3, paragraph Resort. Bangkok: Department of Labour Protection and Welfare; 2013. Thai.
2. Bureau of Occupational and Environmental. Guide risk assessment of the work of hospital personnel. Nonthaburi: Department of Disease Control, Ministry of Public Health; 2013. Thai.
3. Pongngarm K. Self-management and local communities. Bangkok: Bophit Printing; 2010. Thai.
4. Cohen JM, Uphoff NT. Participation's Place in Rural Development : Seeking Clarity Through Specificity. World Dev. 1980; 8(3): 219 – 222.
5. David K, Newstrom JW. Human Behavior at Work: Organizational Behavior. New York: McGraw Hill; 1985.
6. Bureau of Laboratory Quality Standards. Approach to assess the safety of medical laboratory standard ISO15190. Bangkok: Department of Medical Sciences; 2012. Thai.
7. Herzberg F, Mausner B, Snyderman BB. The Motivation to Work. New Jersey: Transaction Publishing; 1993.

8. Dejthai T. Principles of public health administration. 3rd ed. Bangkok: Samjareonpanit; 2006. Thai.
9. Bouphan P. Principle of public health administration. Khon Kaen: Department of Public health Administration, Faculty of Public Health, Khon Kaen University; 2009. Thai.
10. Occupational Health and Safety Office. Assessment of Health Risk of Clinical Laboratory of Staff. Khon Kaen: Occupational Health and Safety Office, Faculty of Medicine Khon Kaen University; 2013. Thai.
11. Human Resources. List of Staff in Faculty of Medicine Khon Kaen University. Khon Kaen: Faculty of Medicine at Khon Kaen University; 2014. Thai.
12. Chirawatkul A. Biostatistics. 6rd ed. Khon Kaen: Klang Nana Wittaya; 2008. Thai.
13. Srigulbutr S, Bouphan P. Motivation Affecting the Performance of Staffs in Division Of Clinical laboratory Srinagarind Hospital Khonkaen Province. Mahasarakham Hosp J. 2010; (6)4: 33-9. Thai.
14. Best JW, Kahn JV. Research in education. 9th ed. Boston: Allyn and Bacon; 2003.
15. Elifson WK, Runyon RP, Haber A. Fundamentals of social statistics. 2nd ed. New York: McGraw-Hill; 1990.
16. Madsalee S, Tiengchanya P, Thonggsuk P. Relationships between Head Nurse's Work Safety Management and Safety Work Behavior Perceived by Perioperative Nurses in General Hospitals, Southern of Thailand. Songklanagarind J Nurs. 2011; 31(2): 1-16. Thai.
17. Kaeotawee A, Wongkittithaworn J. Safety culture of operating room personnel in Songklanagarind Hospital. Songklanagarind Med J. 2010; 28(3): 117-125. Thai.
18. Phokapun P, Leethongdee S, Tikkapanyo C. The Quality Improvement of Clinical Risk Management System for Care Standard of In-Patient Care of Nurses in the Fort Sunpasitthiprasong Hospital in Ubon Ratchathani Province. J Royal Thai Army Nurses. 2013; 13(2): 38-48. Thai.
19. Sutthiruk N, Prachusilpa G. Relationships between Internal Locus of Control, Job Characteristics, Supervision Management of Head Nurses and Nosocomial Infection and Control Behaviors of Staff Nurses, University Hospitals. Thai J Nurs Council. 2009; 24(2): 88-99. Thai.
20. Langkulanon G, Bouphan P. Risk Management of Registered Nurses. Khon Kaen Med J. 2009; 33(1): 44-50. Thai.
21. Srisawatphong K, Bouphan P. The Quality Improvement of Community Hospitals by Staff Participation in Kalasin Province. KKU Res J. 2011; 16(5): 563-574. Thai.

22. Khankhetkij R, Sriruecha P. Motivation of Nutritionists in Northeastern Provincial Hospital in Performance under Nutritional Working Standard. *Srinagarind Med J.* 2009; 24(4): 302–307. Thai.
23. Thiengburanatham U, Intraraprasong B, Kaewpan W, Sillabutra J. How motivation to work affects nursing service quality according to the perception of registered nurses at Phyathai hospital group in Bangkok, Thailand *J Publ Health and Dev.* 2011; 9(2): 143–153. Thai.
24. Yasud M, Bouphan P. Motivation and Organizational Support Affecting Health Promotion Performance of Health Personnel at Primary Care Units in Kalasin Province. *KKU Res J (GS).* 2012; 12(3): 83–92. Thai.
25. Suntornsut P, Bouphan P. The Influence of the Organizational Climate and Organizational Support on the Core Competency of Registered Nurses in the Community Hospitals of the Udon Thani Province. *KKU Res J.* 2011; 16(5): 551–563. Thai.
26. Aunkam S, Bouphan P. Organization Support Affecting the Communicable Disease Epidemiology Performance of Health Personnel at Health Center In Loei Province. *KKU Res J (GS).* 2010; 10(3): 61–74. Thai.
27. Laowittawas W, Bouphan P. Performance of Nurse Practitioners in Sub-district Health Promoting Hospitals, Khon Kaen Province. *KKU Res J (GS).* 2013; 13(2): 109–120. Thai.
28. Punyakaew A, Bouphan P. The Influence of Management and Organizational Changes on the Core Competency in Working of Heads of Health Centers of the North Zone of Khon Kaen Province. *KKU Res J.* 2011; 16(7): 855–864. Thai.
29. Nonghanpitak Y, Bouphan P. Factors Affecting the Performance of Nurse Practitioners in Sub-district Health Promoting Hospital Udonthani Province. *KKU Res J (GS).* 2013; 13(1): 99–111. Thai.
30. Koonjaetong R, Sriruecha C. Organizational Support Affecting The Performance of Committee Members of The Strong and Sustainable Disease and health hazard Prevention and Control District in Khon Kaen Province. *J office of DPC 6 Khon Kaen.* 2012; 19(2): 17–26. Thai.

ตารางที่ 2 คำสถิติการวิเคราะห์หัตถถอยพหุคุณแบบขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของบุคลากรในห้วงปฏิบัติการเวชศาสตร์ชั้นสูตร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตัวแปร	B	Beta	T	P-value	R	R ²
1. การควบคุมดูแล	0.381	0.357	3.201	0.002	0.672	0.452
2. การได้รับความยอมรับนับถือ	0.520	0.419	4.011	< 0.001	0.719	0.517
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	0.306	0.295	2.805	0.007	0.746	0.556
4. ความสำเร็จในการทำงาน	- 0.393	- 0.249	-2.528	0.014	0.770	0.594

คงที่ = 0.474, F = 25.558, P-value < 0.001, R = 0.770, R² = 0.594

**แบบฟอร์มการส่งต้นฉบับบทความวิจัย เพื่อพิจารณาตีพิมพ์
ในวารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา)**

เลขที่.....

1. ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว
2. ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)
3. สถานภาพผู้เขียน ☐ นักวิชาการ ☐ นักวิจัย ☐ บุคคลทั่วไป
สถานที่ทำงาน.....
☐ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษารหัสนักศึกษาสาขาวิชา.....
คณะ.....มหาวิทยาลัย.....
4. ประเภทของบทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ ☐ บทความปริทัศน์ ☐ บทวิจารณ์หนังสือ
☐ บทความวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์/การศึกษานิพนธ์ ☐ อื่นๆ
5. บทความวิจัยจัดอยู่ในสาขา ☐ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ☐ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
เรื่อง
6. ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก เลขที่ถนน แขวง/ตำบล
เขต/อำเภอ จังหวัดรหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์(บ้าน/หน่วยงาน)
โทรศัพท์ (มือถือ) โทรสาร E-mail :

หมายเหตุ : ได้แนบบทตรวจสอบโปรแกรมค้นหาคำซ้ำซ้อนของเนื้อหาบทความวิจัย (Plagiarism) (Turnitin Program and etc.). มาพร้อมนี้

*** ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้เป็นผลงานของข้าพเจ้าที่เป็นข้อเท็จจริง โดยบทความนี้ไม่เคยลงตีพิมพ์ในวารสารใด มาก่อน และไม่อยู่ระหว่าง
การพิจารณาของวารสารอื่น ข้าพเจ้าจะไม่นำส่งไปเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารอื่น ภายใน 60 วัน นับจากวันที่ข้าพเจ้าได้ส่งบทความนี้ ***

1.ผู้รับบทความ (.....) วันที่/...../.....	2.เจ้าหน้าที่รับเรื่อง (.....) วันที่/...../.....
3. เรียน บรรณาธิการ เพื่อโปรดพิจารณา (นางพณิกภัท พระชัย) วันที่/...../.....	
4. เรียน (กองบรรณาธิการ) เพื่อโปรดพิจารณาบทความวิจัย และสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจอ่านและพิจารณาบทความวิจัยดังกล่าว (บรรณาธิการ) วันที่/...../.....	
5. เสนอผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 (กองบรรณาธิการ) วันที่/...../.....	6. เสนอผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2 (กองบรรณาธิการ) วันที่/...../.....

(สำหรับผู้รับบทความ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้รับบทความวิจัย ของ นาย/นาง/นางสาว
เพื่อพิจารณาตีพิมพ์ใน วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา) เรียบร้อยแล้ว และจะแจ้งผลการพิจารณาให้ทราบ ตามที่อยู่และเบอร์
โทรศัพท์ที่ให้ไว้ข้างต้น หากมีข้อสงสัยโปรดติดต่อ คุณพณิกภัท พระชัย โทร. 0-4320-2420 ต่อ 42421 หรือ 42421
หมายเหตุ : ไม่มีค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการส่งต้นฉบับเพื่อขอลงตีพิมพ์

(.....)
วันที่/...../.....

อีก

KKU Research Journal (Graduate Studies) Submission Form

No.....

1. Name (Mr./ Mrs./ Miss)
2. Academic Title (if any)
3. Author status ☐ Academician ☐ Researcher ☐ Individual
 Name of organization
- ☐ Graduate student Student ID.
- Program in.....
- Faculty.....University.....
4. Type of article ☐ Academic article ☐ Review article ☐ Book Review
 ☐ Research article (a part of thesis/independent study) ☐ etc.
5. Field of article ☐ Science and Technology ☐ Humanities and Social Sciences
 Title
6. Contact Address
- Province/City Postcode Tel
- Mobile Phone no. Fax. E-mail :
- I hereby enclose a report of plagiarism detection software (Turnitin Program and etc.).

***** I hereby declare that this research article is my original work. It was never published or being submitted to any other journal, nor will it submitted to any journal within 60 days after submission to this journal *****

1.Student (.....) Date/...../.....	2.Officer (.....) Date/...../.....
3. To Editor Hereby request for your consideration (Ms. Panipak Prachai) Date/...../.....	
4. To (Editorial Board) Please review the research article in attachment and propose any readers for consideration (Editor) Date/...../.....	
5. Peer Review 1 (Editorial Board) Date/...../.....	6. Peer Review 2 (Editorial Board) Date/...../.....

(For Student)

Graduate School, Khon Kaen University, has received the research article of Mr./Mrs./Miss to publish in KKU Research Journal (Graduate Studies). Graduate School will inform the result via mentioned address and phone number. If there are any inquiries, please contact Ms. Panipak Prachai (Tel. 0-4320-2420 ext. 42421 or 42421). **Note:** To submit the manuscript, there is no expense for the publication.

.....
(.....)
Date/...../.....

← Cut

วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา)

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

จัดเตรียมบทความให้อยู่ในรูปของบทความวิจัย (Research Article) และผลงานวิชาการต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

การเตรียมต้นฉบับ

1. เรื่องที่จะส่งเพื่อขอลงพิมพ์ต้องเป็นผลงานวิจัยในลักษณะบทความวิชาการ บทความวิจัยสื่อสารอย่างสั้น และบทความปริทัศน์ ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์สุขภาพ และวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารใด วารสารหนึ่งมาก่อน และไม่อยู่ระหว่างเสนอขอลงตีพิมพ์ในวารสารอื่น เขียนเป็นภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษก็ได้

2. บทความต้องมีส่วนประกอบ ดังนี้

2.1 ชื่อเรื่อง (Title) ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

2.2 ชื่อผู้เขียนทุกคน (Authors) (ระบุเฉพาะชื่อและนามสกุลโดยไม่ต้องมีคำนำหน้าชื่อ ยกเว้นอาจารย์ที่ปรึกษาคุณวุฒิระดับปริญญาเอก มี ดร./Dr. นำหน้าได้) ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ และ Email ของ Correspondent author

2.3 บทคัดย่อ (Abstract) ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ความยาวรวมกันไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ A4

2.4 คำสำคัญ (Key Words) ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ อย่างละไม่เกิน 3 คำ

2.5 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้เขียน (Author Affiliation) และอาจารย์ที่ปรึกษา (ที่ร่วมเขียน) ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับผู้เขียนแต่ละคนไว้ในเชิงอรรถ (Footnote) โดยใช้สัญลักษณ์ * อ้างอิงตามลำดับในส่วนของเชิงอรรถ สำหรับนักศึกษาให้ระบุชื่อหลักสูตรและสาขาวิชาที่กำลังศึกษา/สำเร็จการศึกษา ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษา (ที่ร่วมเขียน) ให้ระบุตำแหน่งทางวิชาการ คุณวุฒิ (ถ้าต้องการระบุ) และสถานที่ทำงาน

2.6 เนื้อเรื่องบทความ สำหรับบทความวิจัย ประกอบด้วยหัวข้อตามลำดับ คือ

- บทนำ (Introduction) (ครอบคลุมความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง)
- วัสดุ/วิธีการวิจัย (Materials/methods)
- ผลการวิจัย (Results)
- สรุป (Conclusion)
- อภิปรายผล (Discussion)
- กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี) (Acknowledgement) (If any)
- เอกสารอ้างอิง (References)

3. บทความต้นฉบับความยาวไม่เกิน 12 หน้ากระดาษ ขนาด A4 การตั้งคำหน้ากระดาษ บนและซ้าย กำหนด 1.2 นิ้ว ล่างและขวา กำหนด 1 นิ้ว พิมพ์หน้าเดียว เว้นระยะ 1 บรรทัด จัดพิมพ์แบบ 1 คอลัมน์ ใช้ชนิดตัวพิมพ์แบบ Angsana New ขนาด 14 พอยต์ และ Times New Roman ขนาด 10 พอยต์ สำหรับบทความที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษ จัดพิมพ์ลงบนกระดาษ จำนวน 2 ชุด พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล หรือสมัครผ่านระบบออนไลน์ของวารสาร

4. ตารางและภาพประกอบ (Tables and Illustrations) ให้แยกไว้ที่ตอนท้ายของบทความ (หลังเอกสารอ้างอิง) โดยตารางและภาพประกอบ ต้องมีความคมชัด จัดเรียงตามลำดับหรือหมายเลขที่อ้างถึงในบทความ โดยวิธีเขียนควรระบุชื่อตารางไว้เหนือตารางแต่ละตาราง และระบุชื่อหรือคำอธิบายภาพแต่ละภาพไว้ใต้ภาพนั้น ๆ

การอ้างอิงเอกสาร (References)

เอกสารอ้างอิง ให้ใช้ระบบ Vancouver Style และต้องเป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น ในกรณีที่ภาษาไทย ให้แปลเป็นภาษาอังกฤษและต่อท้ายด้วย Thai (ดูตัวอย่างใน web site ของวารสาร <http://journal.gs.kku.ac.th/>)

- จำนวนการอ้างอิงในเนื้อเรื่องบทความต้องเท่ากับในส่วนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

- ให้ใส่ชื่อผู้เขียนทุกคนถ้ามากกว่า 6 คน ให้ใส่ชื่อ 6 คนแรกตามด้วย และคณะ หรือ *et al.*

1. การอ้างอิงในเนื้อเรื่อง ใส่หมายเลขเรียงตามลำดับเลขที่มีการอ้างถึงในบทความ และหมายเลขที่อ้างถึงในบทความนั้น จะต้องตรงกับหมายเลขที่มีการกำกับไว้ในส่วนเอกสารอ้างอิงด้วย โดยเรียงลำดับจากหมายเลข 1 ไปจนถึงเลขที่สุดท้าย ให้เขียนหมายเลขอยู่ในวงเล็บ [] ต่อท้ายข้อความที่นำมาอ้างอิงในบทความ ดังตัวอย่าง

...การสื่อสาร และการทำงานบริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยณรงค์ [1] ...

...พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น [2]...

2. การอ้างอิงท้ายเรื่อง

อ้างอิงสื่อ

1. Murray PR, Rosenthal KS, Kobayashi GS, Pfaller MA. Medical microbiology. 4th ed. St. Louis: Mosby; 2002.

อ้างอิงบทความในวารสาร

2. Patta T, Nuchanat M. The relationship between emotional quotients and sexual behavior among adolescent in Bangkok. Thai Mental Health J. 2007; 15(1): 22. Thai.

การส่งต้นฉบับ

สำหรับผู้สนใจสามารถสมัครผ่านระบบออนไลน์ทาง <http://journal.gs.kku.ac.th/> หรือส่งบทความต้นฉบับด้วยตนเองที่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ชั้น 3 อาคารพิมล กลกิจ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40002 ณ จุด One Stop Service หรือทางไปรษณีย์ตามที่อยู่ และทาง Email: ppanip@kku.ac.th **หมายเหตุ :** ไม่มีค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการส่งต้นฉบับเพื่อขอลงตีพิมพ์

